תוספתא · דפוס וילנא · סדר קדשים

תוספתא זבחים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תוספתא זבחים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תוספתא-זבחים/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 6
פרק ג 8
פרק ד 10
פרק ה 12
פרק ו 14
פרק ז 16
פרק ח 18
פרק ט 21
פרק י 22
פרק יא 24
פרק יב 26
פרק יג 28

פרק א

א רבי יהושע אומר כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת הפסח בזמנו והחטאת בכל זמן ר' אליעזר אומר אף האשם הפסח בזמנו וחטאת והאשם בכל זמן. רבי אליעזר אומר חטאת באה על חטאת ואשם בא על אשמה מה חטאת פסולה שלא לשמה אף אשם פסול שלא לשמו אמר לו רבי יהושע לא אם אמרת בחטאת שדמה ניתן למעלה לפיכך אם שחטה שלא לשמה פסולה תאמר באשם שדמו ניתן למטה ואם שחטו שלא לשמו כשר אף אשם שדמו שנתן למטה אם שחטו שלא לשמו יהא פסול אמר לו רבי יהושע לא אם אמרת בפסח שיש לו זמן קבוע ואם שחטו שלא לשמו פסול תאמר באשם שאין לו זמן קבוע ואם שחטו שלא לשמו כשר ואמר לו ר' אליעזר חטאת תוכיח שאין לה זמן קבוע ואם שחטה שלא לשמה היא פסולה אף אשם שאין לו זמן קבוע אם שחטו שלא לשמו יהא פסול אמר לו ר' יהושע נחזור חלילה חזר ר' אליעזר ואמר אף חטאת היא ואשם היא מה חטאת פסולה שלא לשמה אף אשם פסול שלא לשמו אמר לו רבי יהושע בחטאת הוא אומר ושחט אותה לחטאת שתהא שחיטתה לשם חטאת בפסח הוא אומר (שמות י״ב:כ״ז) זבח פסח הוא לה' שתהא זביחה לשם פסח אבל אשם אינו אומר אשם הוא אלא בשעת הקטר חלבים הוא עצמו אע"פ שלא הקטיר חלבו כשר.

ב אשם בן שנה שהביאו בן שתים ובן שתים שהביאו בן שנה או ששחטו מחוסר זמן בבעלים תעובר צורתו ויצא לבית השרפה עולת נזיר ועולת יולדת ועולת מצורע ששחטו בני שנים עשר חדש ויום אחד או ששחטן מחוסר זמן בבעלים ועולין על גבי מזבח [וטעונין] נסכים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. זה הוא כללו של דבר כל שאינו פוסל בעולת נדבה אינו פוסל בעולה וכל הפוסל בחטאת פוסל באשם חוץ מן האשם ששחטו שלא לשמו.

ג כבשים ששחטן לשם כבשים ונמצאו אילים עלו לצבור לשם אילים. אילי צבור ששחטן לשם אילים ונמצאו כבשים עלו לציבור לשם כבשים והשאר יעלו על גבי המזבח וטעונין נסכין.

ד שחטו לשמו ומלקו שלא לשמו כשר שכבר הוכשר בשחיטה חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבים עליו כרת חוץ למקומו וחוץ לזמנו פסול ואין בו כרת ורבי שמעון מכשיר בהילוך וכן בחוץ לזמנו וחוץ למקומו. אמר ר"ש מצאני יוסי בן רבי בצידן ואמר לי הילוך שהיה רבי מאיר פוסל בו מה היא. אמרתי לו אמר לו זה טעם אמר לי לפי שאי אפשר לעבודה שלא שחטה ושלא קבלה ושלא זרקה אבל אפשר שלא

בהילוך שוחטו בצד המזבח ר"א אומר כל הילוך שעבודה צריכה לו פוסל בעבודה וכל הילוך שאין עבודה צריכה לו אינו פוסל בעבודה איזהו הילוך שעבודה צריכה לו שחטו וקיבל לילך ולזרקו על גבי המזבח ובשעת הילוכו חשב עליו זה הילוך שעבודה צריכה לו אבל שחט וקיבל לילך להניחו במקום אחר ובשעת הילוכו חישב עליו זה הוא הילוך שאין עבודה צריכה לו.

ה וכן היה ר' אליעזר אומר אפילו רגלו אחת על גבי הרצפה פסול רגלו אחת על גבי הרצפה ורגלו אחת על גבי הלבינה רגלו אחת על גבי הרצפה ורגלו אחת על גבי הכלי שאם ינטל הכלי ויכול לעמוד בפני עצמו כשר ואם לאו פסול. קבל בימינו ובשמאלו כאחד פסול רבי שמעון מכשיר היתה שמאל מסייעת את הימין הכל מודים שהוא כשר. היה ר"ש אומר כל שנאמר בו יד טעון ימין וכל שלא נאמר בו יד אין טעון ימין. כל שנאמר בו אצבע טעון ימין וכל שלא נאמר בו אצבע אין טעון ימין ר' אלעזר בר רבי שמעון אומר כל שנאמר בו מתנת יד שינה במתנה פסול בקבלה כשר וכל שנאמר בו קבלת יד שינה בקבלה פסול במתנה כשר. קיבל הכהן קיבל הכשר קיבל בימינו קיבל בכלי הקדש קיבל כשר חזר וקבל פסול קבל בשמאל קבל בכלי חול פסול קבל הכשר וזרק הפסול קבל הפסול וזרק הכשר פסול.

ו דרש רבי עקיבה מנין לקבלת הדם שלא תהא אלא בכהן תמים ובכלי שרת ת"ל והקריבו בני אהרן את הדם אליו יכול זו זריקה כשהוא אומר וזרקו זו זריקה אמורה הא אינו אומר כאן והקריבו אלא זו קבלה מקיש קבלה לזריקה מה זריקה בכהן תמים ובכלי שרת אף בקבלה בכהן תמים ובכלי שרת ולהלן הוא אומר ומשחת אותם וכהנו לי מה כהן האמור להלן בכהן תמים וכלי שרת אף כהן האמור כאן כהן תמים וכלי שרת א"ל ר"ט עקיבה עד מתי אתה מגבב ומביא עלינו אקפח את בני אם לא הפרש שמעתי בין קבלה לזריקה ואתה השוותה קבלה לזריקה אמר לו תרשני לומר לפניך מה שלמדתני אמר לו אמור אמר לו קבלה לא עשה בה מחשבה כמעשה זריקה עשה בה מחשבה כמעשה המקבל בחוץ כשר הזורק בחוץ פסול קבלוהו פסולין אין חייבין עליו זרקוהו פסולין חייבין עליו אמר לו העבודה שלא היטיתה ימין ושמאל אני שמעתי ולא היה לי לפרש ואתה דורש ומסכים להלכה הא כל הפורש ממך כפורש מחייו.

ז דם פרת חטאת שוחט בימינו ומקבל בשמאלו ומזה באצבע הימנית ואם שינה פסול רבי יהודה אומר בימינו היה שוחט ונותן את הסכין לפניו או לזה שעומד בצידו ומקבלו בימינו ומערה בשמאלו ומזה באצבע הימנית ואם שינה פסול. הזיות שבפרה היזן שלא לשמן או שאינן מכוונות או שחיסר אחת מהן שטבל אחת והזה שתים או שטבל שתים

והזה אחת הרי אלו פסולות. הזיות שבמצורע שהיזן שלא לשמן שאינן מכוונות הרי אלו כשרות. דם אשמו של מצורע מקבל בימינו ומערה בשמאלו ומזה באצבע הימנית ואם שנה פסול פינה משמאלו לימינו וערה לשמאלו וחזר והזה בימינו פסול לא מפני ששינה פסול אלא שחיסר הלוג טיפה כל שהוא.

ח דם כל הנתנין למעלן שנתנן שלא כדרכן או שאינן מכוונות הרי אלו כשרין. דם הנתנין למגען שנתנן שלא כדרכן או שמכוון שלא כנגד היסוד הרי אלו פסולין. דם כל הניתנין למעלן מקצת כלי ונותן ביד ואם נתן בכלי פסול לוג שמן של מצורע נוטל בימינו ומקבל בשמאלו ומזה באצבע הימנית ואם שינה פסול אבל בעוף אינו כן אלא שבעולת העוף ממצה מעצמו ובחטאת העוף מזה וממצה מעצמו כולן שקבלו ביד והיזוה בכלי בכלי והיזוה ביד הרי אלו פסולין. הקטר חלבין ואימורין ועצים שנתנן ע"ג האישים בין ביד בין בכלי בין בשמאלו בין בימינו הרי אלו כשרין היין שנסכו בקסווה הקומץ והלבונה ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים שקדשו בכלי שנתן על גבי האישים בין ביד בין בכלי בין בימין בין בשמאל הרי אלו כשרין. וכולן שניסכו בקסווה ונסכו בהין כשר ביד ובכלי חול פסול א' ניסוך המים וא' ניסוך היין שנסכו בין בהין בין בקרקעות בין בקסווה בין במניקות הרי אלו כשרין.

פרק ב

א השוחט הפסח לזרוק דמו בחוץ או מקצת דמו בחוץ להקטיר אימוריו בחוץ או כזית מאימוריו בחוץ לאכול בשרו בחוץ או כזית מבשרו בחוץ פסול ואין בו כרת וכן אתה אומר בערלים וטמאים כיצד השוחט את הזבח על מנת שיזרקו ערלים וטמאים בחוץ או מקצת דמו בחוץ על מנת שיקטירו ערלים וטמאים את אימוריו בחוץ או כזית מאימוריו בחוץ על מנת שיאכלו ערלים וטמאים את אימוריו בחוץ או כזית מאימוריו בחוץ פסול ואין בו כרת. לזרוק דמו למחר או מקצת דמו למחר להקטיר את אימוריו למחר או כזית מאימוריו למחר לאכול בשרו למחר או כזית מבשרו למחר פגול וחייבין על אימוריו כרת וכן אתה אומר בערלים ובטמאים כיצד השוחט את הזבח על מנת שיזרקו ערלים וטמאים את דמו למחר או מקצת דמו למחר על מנת שיקטירו ערלין וטמאין את אימוריו למחר או כזית אימוריו למחר על מנת שיאכלו ערלים וטמאים את בשרו למחר או כזית מבשרו למחר פגול וחייבין עליו כרת.

ב השוחט את העולה לזרוק את דמה בחוץ או מקצת דמה בחוץ <השוחט> לאכול בשרה בחוץ או כזית מבשרה בחוץ פסולה ואין בה כרת וכן אתה אומר בערלים ובטמאים.

השוחט את הזבח לאכול כזית מעור האליה חוץ למקומה פסול ואין בה כרת חוץ לזמנה פגול וחייבין עליו כרת רבי אלעזר בן יהודה איש אוכלים אמר משום ר' יעקב וכן היה רבי שמעון בן יהודה איש כפר עכוס אומר משום רבי שמעון אחד עור האליה ואחד עור הראש ועור פרסות בהמה דקה וכל הנאכלין משם עור בבשר חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת. כל הזבחים ששחטן שלא לשמן קיבל והילך וזרק חוץ לזמנן או ששחטן חוץ לזמנן קיבל והילך וזרק שלא לשמן פגול וחייבין עליו כרת ובלבד שיקרב המתיר כמצותו כיצד קרב המתיר כמצותו שחט בשתיקה וקיבל וזרק חוץ לזמנו או ששחט חוץ לזמנו והילך וזרק בשתיקה או ששחט וקיבל והילך וזרק בשתיקה זה הוא שקרב המתיר כמצותו כיצד לא קרב המתיר כמצותו שחט חוץ למקומו וקיבל והילך וזרק חוץ לזמנו או ששחט חוץ לזמנו קיבל והילך וזרק חוץ למקומו או ששחט וקיבל הילך וזרק חוץ למקומו בין שהקדים מחשבת זמן למחשבת מקום ובין שהקדים מחשבת מקום למחשבת זמן פסול ואין בו כרת ר' יהודה אומר אף בזה הקדים מחשבת זמן למחשבת מקום פגול וחייבין עליו כרת הקדים מחשבת מקום למחשבת זמן פסול ואין בו כרת כיצד קדמה מחשבת זמן למחשבת מקום שחטו חוץ לזמנו קבל והילך וזרק חוץ למקומו כיצד קדמה מחשבת מקום למחשבת זמן שחט חוץ למקומו וקיבל והלך וזרק חוץ לזמנו. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן [וקיבל והילך וזרק חוץ לזמנו] פסול ואין בו כרת מפני שלא קרב המתיר כמצותו. השוחט את הזבח לאכול בשרו לחוץ להקטיר מאימוריו למחר לאכול בשרו למחר להקטיר מאימוריו לחוץ בין שהקדים מחשבת זמן למחשבת מקום ובין שהקדים מחשבת מקום למחשבת זמן פסול ואין בו כרת רבי יהודה אומר אף בזה הקדים מחשבת זמן למחשבת מקום פגול וחייבין עליו כרת הקדים מחשבת מקום למחשבת זמן פסול ואין בו כרת.

ג כל הזבחים ששחטן חוץ לזמנו או שקבלו פסולין את הדם וזרקוהו בשתיקה או שלן הדם וזרקוהו בשתיקה או שיצא הדם חוץ לקלעים וזרקוהו בשתיקה אפילו חוץ לזמנו פסול ואין בו כרת. השוחט את הזבח לאכול מבשרו כזית בחוץ וכן בפנים להקטיר כזית מאימוריו בחוץ וכן כזית בפנים פסול ואין בו כרת. לאכול מבשרו כזית היום וכזית למחר להקטיר מאימוריו כזית היום וכזית למחר פגול וחייבין עליו כרת. השוחט את הזבח לאכול מבשרו כחצי זית בחוץ וכחצי זית בפנים להקטיר מאימוריו כחצי זית בחוץ וכחצי זית בפנים כשר וכן למחר כשר. השוחט את הזבח לאכול מבשרו כזית בחוץ וכזית למחר להקטיר מאמוריו כזית היום וכזית למחר בין שהקדים מחשבת מקום למחשבת זמן בין שהקדים מחשבת זמן למחשבת מקום פסול ואין בו כרת רבי יהודה

אומר אף בזה אם הקדים מחשבת זמן למחשבת מקום פגול וחייבין עליו כרת הקדים מחשבת מקום למחשבת זמן פסול ואין בו כרת. השוחט את הזבח לאכול מבשרו כחצי זית בחוץ להקטיר מאמוריו כחצי זית בחוץ לאכול מבשרו כחצי זית למחר להקטיר מאמוריו כחצי זית למחר לאכול מבשרו כחצי זית בחוץ להקטיר מאמוריו כחצי זית למחר כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין זה עם זה אבל אכילה ואכילה הקטרה והקטרה מצטרפות זו עם זו כיצד השוחט את הזבח לאכול מבשרו כזית בחוץ כזית למחר להקטיר מאמוריו כזית בחוץ כזית למחר פסול ואין בו כרת מפני שאכילה ואכילה הקטרה והקטרה מצטרפות זו עם זו. השוחט את הזבח לאכול מבשרו כחצי זית למחר בשעת זריקה וחשב עוד להקטיר מאמוריו כחצי זית למחר פגול וחייבין עליו כרת מפני ששחיטה וזריקה מצטרפין זה עם זה לפגל. השוחט את הזבח להקטיר מאמוריו פחות מכזית למחר כשר שאין פחות מכזית מפגל ופוסל בכל מקום.

ד השוחט את הזבח לאכול אמוריו ולהקטיר בשרו לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר הדבר שאין דרכו להקטיר כשר ורבי יהודה פוסל להניח את דמו ואת אמוריו למחר או להוציא לחוץ כשר ור' יהודה פוסל רבי אלעזר אומר רבי אליעזר פוסל ור' יהושע מכשיר אמר להן רבי יהודה מה אם הניח את הדם למחר אינו פוסל וחכמים אומרים זה וזה כשר אין לך שפוסל אלא מחשבת אכילה והקטרה וזריקת דמים אמר רבי פעם אחת היינו יושבין לפני רבי אלעזר והיה אסי הבבלי יושב לפניו ואבי עליו א"ל רבי השוחט את הזבח לאכול אמוריו ולהקטיר בשרו מהו אמר לו כשר להניח את דמו ואת אמוריו למחר או להוציאן מהו אמר לו כשר אלא שרבי אליעזר פוסל ורבי יהושע מכשיר אמר לו שנה לי את הדבר ושנה לו למנחה בא אצלו אמר לו שנה לי את הדבר ושנה לו למחרת בא אצלו אמר לו רבי שנה לי את הדבר ושנה לו אמר לו מה זה יוסי דומה שלא כוונת שמועתך אמר לו הן רבי. אלא שרבי יהודה שנה לנו פסול וחזרתי על כל חברי ולא מצאתי לו חבר סבור שמא טעות היא בידי עכשיו שאמרת לי דבר משם ר' אליעזר החזרת לי אבדתי זלגו [עיניו] דמעות אמר אשריכם צדיקים שאתם מחבבים את התורה לקיים מה שנא' (תהילים קי״ט:צ״ז) מה אהבתי תורתך וגו' מפני שיהודה בנו של רבי אלעאי ואלעאי תלמידו של רבי אליעזר לפיכך הוא שונה משנתו של רבי אליעזר.

פרק ג

א כל הזבחים ששחטן שלא לשמן הרי אלו כשרין לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת. כל הזבחים ששחטן אחד מן

הפסולין הרי אלו כשרים לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת <כיצד> השוחט את הזבח על מנת שיזרקו ערלים וטמאים את דמו על מנת שיקטירו ערלים וטמאים את אמוריו ע"מ שיאכלו ערלים וטמאים את בשרו לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת.

ב קיבל הכהן קיבל הכשר קיבל בימינו קיבל בכלי הקדש כשר לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת חישב ליתן את הנתנין למטה למעלה ואת הנתנין למעלה למטה את הנתנין בפנים בחוץ ואת הנתנין בחוץ בפנים כשר לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת. כל הזבחים שקבל דמן אחד מן הפסולין הרי הוא פסול לפיכך אם חשב עליו בין חוץ למקומו בין חוץ לזמנו אין בו משום פגול.

ג הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן הרי הן פסולין לפיכך אם חשב עליהן בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומן אין בו משום פגול. א' הפסח וחטאת וא' כל הזבחים שקבל דמן זר ואונן וטבול יום מחוסר בגדים ומחוסר כפורים ושלא רחוץ ידים ורגלים ערל טמא יושב ועומד על גבי כלי על גבי בהמה על גבי רגלי חברו פסול לפיכך אם חשב עליו בין חוץ לזמנו בין חוץ למקומו אין בו משום פגול. קיבל זר קיבל פסול קיבל בשמאל קיבל בכלי חול פסול לפיכך אם חישב עליו בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו אין בו משום פגול נתן את הנתנין בחוץ בפנים ואת הנתנין בפנים בחוץ פסול לפיכך אם חשב עליו בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו אין בו משום פגול. זה הכלל אין הזבח נפסל אלא בארבעה דברים בשחיטה ובמתן כלי ובהילוך ובזריקה מוסף עליהן הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן ומוסף עליהן הזבח שהוא נפסל במחשבה בערלים ובטמאים.

ד כל הזבחים ששחטן הראשון בשתיקה והשני חוץ לזמנו אע"פ שזה שחט בשתיקה וזרק את הדם פוסל הפסח והחטאת ששחטן הראשון לשמן והשני שלא לשמן אע"פ שזה שחט לשמן וזרק את הדם פסול זה הוא כללו של דבר כל הנפסל במחשבה בין שעל הראשון חישב ובין שעל האחרון חישב פסול אע"פ שיש דם הנפש בכוס אחר פסול. כל הנפסל במעשה בין שעל הראשון חישב ובין שעל האחרון חישב פסול אם יש דם [הנפש] בכוס אחר יחזור ויקבל כשר. קיבל הזר קבל הפסול קבל בשמאלו קבל בכלי חול פסול אם יש דם הנפש בכוס אחר יחזור ויקבל כשר נתן את הניתן למטן למעלן ואת הניתן למעלן למטן את הניתן בפנים בחוץ ואת הניתן בחוץ בפנים פסול אם יש דם הנפש בכוס אחר יחזור ויקבל כשר.

ה יש מהן מפגלין ולא מתפגלין מתפגלין ולא מפגלין מפגלין ומתפגלין לא מפגלין ולא מתפגלין אלו שהן מפגלין ולא מתפגלין שחיטה קבול והילוך כיצד שחט קיבל והילך ע"מ להקטיר אימורין למחר הרי אלו מפגלין. כיצד אין מתפגלין שחט על מנת לקבל וקבל ע"מ להלך למחר הרי אלו אין מתפגלין. ואלו שהן מתפגלין ולא מפגלין שירי הדם והקטר אימורין ואכילת בשר כיצד שחט לשפוך שירי הדם ע"מ להקטיר אימורין ולאכול מן הבשר למחר הרי אלו מתפגלין כיצד אין מפגלין שפך שירי הדם ע"מ להקטיר אימורין והקטיר אימורין ע"מ לאכול מן הבשר למחר הרי אלו אין מפגלין. זריקה מפגלת ומתפגלת כיצד היא מפגלת שחט קבל והילך ע"מ לזרוק את הדם למחר הרי זו מפגלת כיצד מתפגלת זרק את הדם ע"מ לשפוך שירי הדם להקטיר אימורין לאכול מן הבשר למחר הרי זו מתפגלת. אלו לא מפגלין ולא מתפגלין העצמות והגידים והקרנים והטלפים וצמר שבראשי כבשים ושער שבזקן התישים ביצי תורין ומוראת העוף והנוצה והעור האבר והאלל והשליל והשיליא כל אלו אין מפגלין את הזבח לא חוץ לזמנו ולא חוץ למקומו ואין מחשבה פוסלת <בו> [בהן] משום פגול והמעלה <אותו> [אותן] בחוץ פטור.

פרק ד

א רבי אליעזר אומר אם אין דם אין בשר אף על פי שאין בשר יש דם רבי יהושע אומר אם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם. כיצד נטמא הדם או שנשפך או שיצא חוץ לקלעים הבשר תעובר צורתו ויצא לבית השרפה <ניטל בשר או שנפסל או שיצא חוץ לקלעים הבשר תעובר צורתו ויצא לבית השריפה> נטמא בשר או שנפסל או שיצא חוץ לקלעים ר"א אומר יזרוק את הדם ר' יהושע אומר לא יזרוק אם זרק את הדם בין בשוגג בין במזיד מודה ר' יהושע שהורצה. רבי יהושע אומר הרי הוא אומר (דברים י״ב:כ״ז) ועשית עולותיך הבשר והדם אם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם אמר לו רבי אליעזר הרי הוא אומר (שם) ודם זבחיך ישפך על מזבח ה' אלהיך אע"פ שאין הבשר מה אני מקיים הבשר והדם מקיש בשר לדם מה הדם בזריקה אף הבשר. יכול יהא זורק ודובק ת"ל (ויקרא א׳:י״ב) וערך הכהן אותם זורק ועורך לא זורק ודובק.

ב רבי יהושע אומר כל הזבחים שבתורה שנשתייר מהן כזית בשר וכזית חלב זורק את הדם עליו. כחצי זית בשר כחצי זית חלב אין זורק את הדם עליו ובעולה אם נשתייר ממנו כחצי זית בשר כחצי זית חלב זורק את הדם עליו מפני שכולה ראויה להקטרה ובמנחה אם [לא] נשתייר מן הזבח כזית בשר וכזית חלב אפילו כל המנחה כולה קיימת

אין זורק את דם עליה ובפסח אם יש כזית לכל אחד ואחד יזרוק ואם לאו לא יזרוק. רבי יהושע אומר כל הזבחים שבתורה ניטל הבשר והחלבים קיימים זורק את הדם על החלבים ניטל החלב והבשר קיים זורק את הדם על הבשר אבל בפסח אינו כן אע"פ שניטל בשר וחלב קיים אין זורק את הדם על החלב שלא בא מתחלתו אלא לאכילה נטמאו חלבים והבשר קיים אם יש כזית לכל אחד ואחד יזרוק ואם לאו לא יזרוק. שחט בשתיקה ויצא חוץ לקלעים וזרקו בשתיקה הרי זה כמות שהיה מועלין בבשר קדשי קדשים ואין מועלין באימורי קדשים קלים ואין חייבין עליהן משום נותר ומשום טמא נטמא הדם וזרקו בשתיקה אין מועלין בבשר קדשי קדשים אבל מועלין באימורי קדשים קלים וחייבין עליהן משום נותר ומשום טמא שהציץ מרצה על הטמא ואין מרצה לא על הלן ולא על היוצא. שחט בשתיקה ויצא הבשר חוץ לקלעים וזרק את הדם בשתיקה רבי אליעזר אומר הרי זה כמות שהיה מועלין בבשר קדשי קדשים ואין מועלין באימורי קדשים קלים ואין חייבין עליהן משום נותר וטמא ר' עקיבה אומר הרצה הציץ על היוצא אין מועלין בבשר קדשי קדשים אבל מועלין באימורי קדשים קלים וחייבים עליהן משום נותר ומשום טמא. נטמא בשר וזרק את הדם בשתיקה הכל מודים שאין מועלין בבשר קדשי קדשים אבל מועלין באימורי קדשים קלים וחייבין עליהן משום נותר ומשום טמא שהציץ מרצה על הטמאים ואינו מרצה לא על הלן ולא על היוצא.

ג שחט בשתיקה ויצא הדם חוץ לקלעים וזרקו חוץ לזמנו או ששחט חוץ לזמנו ויצא הדם חוץ לקלעים וזרקו חוץ לזמנו הרי הוא כמות שהיה מועלין בבשר קדשי קדשים ואין מועלין באימורי קדשים קלים <וחייבים> [ואין חייבין] עליו משום פגול. נטמא הדם וזרקו חוץ לזמנו עדיין מועלין בבשר קדשי קדשים ואין מועלין באימורי קדשים קלים אבל חייבין עליו משום פיגול שהציץ מרצה על הטמא ואין מרצה לא על הלן ולא על היוצא. <השוחט> [שחט] בשתיקה ויצא בשר חוץ לקלעים וזרק את הדם חוץ לזמנו או ששחט חוץ לזמנו ויצא בשר חוץ לקלעים וזרק את הדם בשתיקה או ששחט חוץ לזמנו רבי אליעזר אומר הרי זה כמות שהיה מועלין בבשר קדשי קדשים ואין מועלין בבשר קדשים קלים ואין חייבין עליהם משום פגול ר"ע אומר הרצה הציץ על היוצא עדיין מועלין בבשר קדשים קלים ואין חייבין עליהם משום פגול. נטמא הבשר וזרק את הדם חוץ לזמנו הכל מודים שעדיין מועלין בבשר קדשי קדשים ואין מועלין באימורי קדשים קלים אבל חייבין עליהן משום פגול שהציץ מרצה על הטמאים ואינו מרצה לא על הלן ולא על היוצא.

ד ר' אליעזר בן יעקב אומר דבר אחד מקולי בית שמאי ומחומרי ב"ה ב"ש אומרים שתי מתנות מכשירות ומפגלות בחטאת ומתנה אחת בכל הזבחים ב"ה אומרים אחד חטאת ואחד כל הזבחים מתנה אחת מכשרת ומפגלת כיצד נתן אחת בשחיטתה ונשפך הדם בית שמאי פוסלין ובית הלל מכשירין. שתים בשתיקה ונשפך הדם הכל מודים שהוא כשר. אחת חוץ לזמנו ונשפך הדם ב"ש אומרים פסול ואין בו כרת בית הלל אומרים פגול וחייבין עליו כרת. שתים חוץ לזמנו ונשפך הדם הכל מודים שפגול. אחת חוץ לזמנו ואחת חוץ למקומו בית שמאי אומרים פגול ואין בו כרת ב"ה אומרים פגול וחייבין עליו כרת. במה דברים אמורים בחטאת אבל בשאר כל הזבחים נתן אחת בשתיקה ונשפך הדם הכל מודים שהוא כשר אחת חוץ לזמנו ונשפך הדם הכל מודים שהוא פגול אחת חוץ לזמנו ואחת חוץ למקומו ונשפך הדם פסול ואין בו כרת במה דברים אמורים בזריקה אבל בשחיטה בקבול ובהילוך בין שחישב על הראשונה בין שחישב על האחרונה אפילו על שירי הדם חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת בד"א בדמים הניתנין בחוץ על מזבח החיצון אבל דמים הניתנין בפנים על מזבח הפנימי כגון ארבעים ושמונה של יום הכפורים ואחת עשרה של פר העדה ואחת עשרה של פר כהן משיח בין בשחיטה בין בקבול בין בהלוך בין שהוא חשב על הראשונה בין שחשב על האחרונה אפילו על אחת מהן חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת דברי רבי מאיר וחכ"א אין פגול בפנים.

פרק ה

א נסכי בהמה חייבין עליהן משום פגול מפני שדם הזבח מתירן דברי ר' מאיר וחכ"א אין חייבין עליהן משום פגול מפני שאדם מביא זבחים היום ונסכים לאחר עשרים יום אמר להו רבי מאיר אף אני איני אומר אלא בזמן שקדשו בכלי אמר לו אע"פ שקדשן בכלי יכול לשנותו לזבח אחר. לוג שמן של מצורע חייבין עליו משום פגול מפני שדם האשם מתירו דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אין חייבין עליו משום פגול מפני שאדם מביא אשמו היום ולוגו לאחר עשרים יום אמר להן רבי מאיר אף אני לא אמרתי אלא בזמן שקדש בכלי אמר לו אע"פ שקדש בכלי יכול לשנותו לאשם מצורע אחר.

ב רבי שמעון אומר הקטורת והלבונה אינם ראויין לאכילה ואין חייבין עליהם משום פגול ונותר וטמא. היה רבי שמעון אומר יפה כח המזבח מכח הכהנים וכח הכהנים מכח המזבח. יפה כח המזבח בקטרת ולבונה ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים ובעולת העוף שאין לכהנים בהן כלום. יפה כח הכהנים בשתי הלחם ולחם הפנים

ושירי מנחות וחטאת שאין למזבח בהן כלום. ויפה כח כהנים מכח ישראל וכח ישראל מכח כהנים. יפה כח הכהנים בקדשי קדשים ובבכור שאין לישראל בהן כלום. יפה כח ישראל במעשר בהמה ובפסח שאין לכהנים בהן כלום.

ג פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים כיון ששחטן וזרק דמן מועלין בהן וחייבין עליהן משום פיגול דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אין חייבין עליהן משום פגול אלא על דבר שהוא כשלמים ודמו ניתן על מזבח החיצון אמר ר' שמעון הלכה זו אמר לי רבי עקיבה אין חייבין משום פיגול אלא על דבר שהוא כשלמים ודמו ניתן על מזבח החיצון. רבי אלעזר אומר משום רבי יוסי פיגל בנעשה מהן בחוץ פיגל. בנעשה מהן בפנים לא פיגל כיצד שחט וקבל על מנת לזרוק את הדם למחר לא פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים. הזורק את הדם על מנת להקטיר אימורין למחר לא פיגל שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בפנים בדבר הנעשה בחוץ אבל שחט קבל והילך על מנת לשפוך שירי הדם ולהקטיר אימורין למחר פיגל שהמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ.

ד קדשי מקדש קדשי עובדי כוכבים אין חייבין עליהן משום נותר וטמא ואין נהנין ואין מועלין בהן ואין עושין תמורה אבל טעונין נסכים דברי ר"ש אמר רבי יוסי רואה אני בכולן להחמיר במה דברים אמורים בקדשי מזבח אבל בקדשי בדק הבית מודה רבי שמעון שמועלין בהן ודברים שאין חייבין עליהן משום פגול חייבין עליהן משום נותר ומשום טמא. א"א לומר בפיגול ובנותר ובטמא מזבח <אחר> [אחד] שאין חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא אלא לאחר זריקת דמים.

ה חומר בפיגול שאין בנותר ובטמא ובנותר ובטמא שאין בפגול שהפיגול נוהג במחשבה ונוהג לפני זריקת דמים ואם נתפגל מקצת הזבח נתפגל כולו מה שאין כן בנותר וטמא. חומר בנותר ובטמא שהדברים שאין חייבין עליהן משום פיגול חייב עליו משום נותר וטמא נותר חייבין עליו משום נותר ומשום טמא מה שאין כן בפיגול. חומר בפגול ובנותר שאין בטמא ובטמא שאין בפגול ובנותר שהפגול והנותר בידיעה אחת והטמא בשתי ידיעות פגול ונותר בקבועה וטמא בעולה ויורד פגול ונותר לא הותרו מכללן והטמא הותר מכללו. חומר בטמא שהטמא נוהג <בבהמה> [בתרומה] ונוהג לאחר זריקת דמים ואם נטמא מקצת האבר נטמא כולו מה שאין כן בפגול ובנותר.

ו חומר בטמא שאין ביוצא וביוצא שאין בטמא שהטמא נוהג בקדשי קדשים ובקדשים קלים ונוהג בקדשי הגבול מה שאין כן ביוצא. חומר ביוצא שהיוצא לא הותר מכללו ואין הציץ מרצה עליו מה שאין כן בטמא. באיזה טמא אמרו בטמא שאכל בשר טהור ובשר טמא אבל טהור שאכל בשר טמא והאוכל מן הקדשים <לאחר> [לפני] זריקת דמן

ומן העולה ומן האמורין בין לפני זריקת דמן ובין לאחר זריקת דמן הרי זה לוקה את הארבעים כללו של דבר אין חייבין קרבן אלא על פגול ונותר וטמא.

ז לשם ששה דברים הזבח נזבח לשם זבח לשם זובח לשם השם לשם אישים לשם ריח לשם ניחוח וחטאת ואשם לשם חטאת אמר ר' יוסי אף מי שלא היה בלבו לשם אחד בכל אלה כשר שהן תנאי בית דין שאין מחשבה הולכת אלא לאחר העובד. לעולם אין הכל הולך אלא לאחר השוחט שהשוחט מתכוין לשם חטאת והבעלים מתכוונין לשם עולה השוחט מתכוין לשם עולה והבעלים מתכוונין לשם חטאת לעולם אין הכל הולך אלא לאחר השוחט.

פרק ו

א איזהו צפון המזבח שכשר לשחיטת קדשי קדשים מקום המזבח הצפוני ועד כותל העזרה הצפוני על פני כל המזבח וישנן שלשים אמה דברי ר' <מאיר> [יוסי בר יהודה] רבי אלעזר בר"ש מוסיף מכנגד בין האולם ולמזבח ועד כנגד בית החליפות וישנן עשרים ושתים אמה ורבי מוסיף מקום דריסת רגלי <ישראל> [הכהנים] אחד עשר אמה <רוחב מאה ושמונים ושבע אורך>. ומקום דריסת רגלי <הכהנים> [ישראל] אחד עשר [אמה] <רוחב ומאה ושמונים ושבע אורך> מקום הכותל הצפוני ועד כותל העזרה המזרחי. וכשם שהשחיטה בצפון כך קבול הדם בצפון.

ב היה עומד בדרום ופשט ידו לצפון ושחט שחיטתו כשרה [ואם] קבל הדם פסול הכניס ראשו ורובו בצפון ושחט כאילו נכנס כולו פרכסה היוצאת לדרום והחזירה לצפון כשרה. קדשים קלים שחיטתן בפנים וקבול דמן בפנים שחט בפנים וקבל בחוץ בחוץ וקבל בפנים פסול עד שישחוט בפנים ויקבל בפנים היה עומד בחוץ ופשט ידו לפנים ושחט כשרה ואם קבל הדם פסול. הכניס ראשו ורובו לפנים ושחט פסול כאילו לא נכנס <כולו> מן פירכסה ויצאת לחוץ והחזירה לפנים פסולה וכשם שהשחיטה ביום כך קבול הדם ביום שחט ביום וקבל בלילה בלילה וקבל ביום פסול עד שישחוט ביום ויקבל ביום.

ג פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים בין ששחטן וזרק דמן נכנס ועמד בין מזבח הזהב למנורה מזבח היה לפנים ממנו טבל והזה שבע פעמים כנגד בית קדשי הקדשים על כל הזייה טבילה נתן על הקרן מכאן ומכאן כשרה מן הקרן ולפנים פסול. שינה מתן קרנות פסול חיסר מן המתנות אפילו אחת פסול יצא ושופך שירי הדם ליסוד מערבי של מזבח החיצון ושל מזבח החיצון היה שופך ליסוד דרומי רבי שמעון אומר אלו ואלו ליסוד

מערבי. אלו ואלו מתערבין באמה ויוצאין לנחל קדרון ונמכרין לגננין לזבל ומועלים בהן דברי ר' שמעון ור' מאיר וחכ"א אין מעילה בדמים.

ד חטאות הצבור והיחיד כיצד סדר מתן דמים שלהם. היה עולה בכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית טובל אצבעו המיומנת שבימין נותן גדולה מכאן וגדולה מכאן חוטף ויורד כנגד חודה של קרן עד שהדם שבאצבעו כלה. נתן על הקרן מכאן ומכאן כשר מן הקרן ולפנים פסול שינה מתן קרנות פסול חיסר מן המתנות אפילו אחת פסולה שירי הדם היה שופך ויורד ליסוד דרומי רבי יוסי בר"י ור"א בר"ש אומר במקומו היה עומד ושופך ליסוד דרומי.

ה היסוד היה מקיף פני כל המזבח מן הצפון למערב <אמה על אמה טפח כלפי מזרח> אוכל בדרום אחת ובמזרח אמה ובקרן דרומית מזרחית <דרומה ומזרחה> לא היה לה יסוד אלא חוט של סיקרא היה באמצע המזבח ממנו ולמטה חמש אמות ממנו ולמעלה חמש אמות שכל הניתנין למטן כשרין מחוט הסיקרא ולמטן וכל הנתנין למעלה כשרין מחוט הסיקרא ולמעלה דברי ר"מ וחכ"א בד"א בעולת העוף אבל בחטאת בהמה לא היו נותנין אלא על קרן. היסוד היה מנוקב כמין שני חוטין דקין שבהן היו דמים יורדין ומתערבין באמה ויוצאין לנחל קדרון ונמכרין לזבל ומועלין בהן.

ו עולה ותמורת עולה וזבחי שלמי צבור ואשמות ותודה ואיל נזיר ושלמים והשלמים הבאין מחמת פסח ואחד עשר שבמעשר פסח שעבר זמנו כיצד סדר מתן דמים שלהן בא לו לקרן מזרחית צפונית נותן מזרחה צפונה מערבית דרומית נותן מערבה דרומה רבי נחמיה ור"א בן יעקב אומר בא לו לקרן מזרחית צפונית נותן מזרחה צפונה צפונית מערבית נותן מערבה ר"ש איש המצפה היה משנה בתמיד בא לו לקרן מזרחית צפונית נותן מזרחה צפונה צפונית מערבית נותן מערבה דרומית נותן דרומה נתן על הקרן מכאן ומכאן כשר מן הקרן ולפנים פסולה שינה מתן קרנות כשר חיסר מן המתנות או שלא נתן אלא אחת כשר שירי הדם היה שופכו למטה הבכור והמעשר והפסח שופכן שפיכה אחת כנגד היסוד שפכן שלא כנגד היסוד הרי אלו פסולין.

ז היכן היא אכילתן של כולן חטאת ואשם וזבחי שלמי צבור וחטאת העוף ואשם תלוי ולוג שמן של מצורע ושתי הלחם ולחם הפנים ושירי מנחות והעומר כולן קדשי קדשים ונאכלין לפנים מן הקלעים ונאכלין לזכרי כהונה בכל מאכל ליום ולילה עד חצות ואין חייבין עליהן משום נותר ואין מחשבה פסול בהן משום פגול עד שיעלה עמוד השחר. אחד תמימים ואחד בעלי מומים למחלוקת.

ח הבכור והמורם מן התודה ואיל הנזיר נאכלין לאנשים ולנשים ולעבדים ולשפחות זה הכלל כל שהוא אוכל בתרומה אוכל באלו וכל שאינו אוכל בתרומה אינו אוכל באלו השלמים והמעשר ואחד עשר שבמעשר נאכלין לשני ימים ולילה אחד ליום ולילו וליום של אחריו וכיון שחשיכה חייבין עליה משום נותר ומחשבה פוסלת בהן משום פגול ואין שריפתן אלא ביום ובכל מקום היום הולך אחר הלילה ולאכילת קדשים הלילה הולך אחר היום.

פרק ז

א רבי יוסי אומר מזבח כולו צפון שנאמר ושחט אותו על ירך המזבח צפונה לפני ה' רבי יוסי בר' יהודה אומר מחצי המזבח ולצפון כצפון מחצי המזבח ולחוץ כדרום וכן היה ר' יוסי ברבי יהודה אומר שני פיספסין היו בבית החליפות פתוחין למערב גבוהין מן הארץ ח' אמות שתהא עזרה כשרה לאכילת קדשי קדשים ולשחיטת קדשים קלים אפילו אחורי בית הכפורת שנאמר ושחטו פתח אהל מועד וגו'.

ב מנחות היו נקמצות בכל מקום בעזרה אפילו בראש של מזבח. אחת חטאת העוף ואחת עולת העוף באות מן החולין ביום וביד הימנית. כיצד מולק בחטאת העוף נותן שני גפיה בין שתי אצבעותיו ושתי רגליה בין שתי אצבעותיו והיה מותח צוארה על גבי אצבעותיו היה מולק בצפורן ממול ערפה ואין מבדיל ומזה מדמה על קיר המזבח וכשם שהשחיטה אחד או רוב אחד כן מליקה אחד או רוב אחד ר"א בר"ש אומר חטאת העוף שמלקה כתקנה והבדיל בה כשרה מלקה בכ"מ בעזרה כשרה מיצה דמה בכל מקום במזבח כשרה היזה ולא מיצה כשרה ובלבד שיתן מדם הנפש למטה כנגד היסוד ואם היתה כשרה נאכלת לכהנים ואם לאו זורקה על גבי הדשן. רבי ישמעאל בר' יוחנן בן ברוקא אומר חלון היתה שם למערבו של כבש ורבובה היתה נקראת ששם זורקים פסולי חטאת העוף שתעובר צורתה ותצא לבית השריפה.

ג כל העולין למזבח עולין למזרח ויורדין במערב בימין ויורדין בשמאל חוץ מניסוך המים והיין ועולת העוף שעולין במערב ויורדין במערב ויורדין בימין. כשם שמולק בחטאת העוף כך מולק בעולת העוף אלא שבעולת העוף היה מבדיל וממצה מדמה על קיר המזבח מיצה מן הראש פסול מן הגוף כשר מיצה על הכבש <ועל הקרן> ועל היסוד פסול עשאה ממקום שעומד למעלה אמה כשרה ממקום שעומד למטה אמה כשרה ר"ש ורבי יוחנן בן ברוקה אומרים בראשו של מזבח היתה נעשית. אבא יוסי בן דוסתאי אומר קרבן קנין היה זורקן על גבי הדשן. בא לו לגוף היה משסעו ביד אבל לא בסכין בין

ששיסע ביד ובין ששיסע בסכין שיסע ולא הבדיל כאילו לא שיסע מלח ולא ספג ספג ולא מלח כשרה. זה הכלל כל שנויין ששינה בה לפני מיצוי דמה פסולה לאחר מיצוי דמה כשרה.

ד חטאת העוף שמלקה להזות דמה בחוץ או מקצת דמה בחוץ לאכול בשרה בחוץ או כזית מבשרה בחוץ פסול ואין בו כרת. עולת העוף שמלקה להזות דמה בחוץ או מקצת דמה בחוץ לאכול בשרה בחוץ או כזית מבשרה בחוץ פיגול וחייבין עליו כרת זה הכלל כל המולק והמזה בחטאת העוף כל המולק והממצה בעולת העוף לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו כרת ובלבד שיקרב מתיר כמצותו כיצד קרב המתיר כמצותו מלק בשתיקה חוץ לזמנו או שמלק ומיצה הדם בשתיקה זה הוא שקרב המתיר כמצותו. כיצד לא קרב מתיר כמצותו. מלק חוץ למקומו ומיצה הדם חוץ לזמנו או שמלק חוץ לזמנו ומיצה הדם חוץ למקומו או שמלק ומיצה הדם חוץ למקומו בין שהקדים מחשבת זמן למחשבת מקום ובין שהקדים מחשבת מקום למחשבת זמן פסול ואין בו כרת ר' יהודה אומר אם קדמה מחשבת זמן למחשבת מקום פיגול וחייבין עליו כרת אם קדמה מחשבת מקום למחשבת זמן פסול ואין בו כרת כיצד קדמה מחשבת זמן למחשבת מקום מלק חוץ לזמנו ומיצה הדם חוץ למקומו. כיצד קדמה מחשבת מקום למחשבת זמן מלק חוץ למקומו ומיצה הדם חוץ לזמנו.

ה חטאת העוף שמלקה שלא לשמה פסול ואין בו כרת מפני שלא קרב המתיר כמצותו זה הוא כללו של דבר כל הפיגולין שנוהגין <בעולת> [בחטאת] בהמה נוהגין בחטאת העוף וכל הפיגולין שנוהגין בעולת בהמה נוהגין בעולת העוף. עולת העוף שעשאה למעלה כמעשה חטאת לשום חטאת ר"א אומר מועלין בה רבי יהושע אומר אין מועלין בה אמר ר"א ומה חטאת שאין מועלין בה לשמה שינה את שמה מועלין בה עולה שמועלין בה לשמה כששינה את שמה אינו דין שימעלו בה. אמר לו ר' יהושע לא אם אמרת בחטאת ששינה את שמה לשום עולה שכן שינה את שמה לדבר שיש בו מעילה תאמר בעולה ששינה את שמה לשום חטאת שכן שינה את שמה לדבר שאין בו מעילה. א"ל ר"א הרי השוחט קדשי קדשים בצפון לשום שלמים יוכיח שהרי שינה את שמו לדבר שאין בו מעילה ומועלין בהן אל תתמה על זו שאע"פ ששינה את שמה לדבר שאין בו מעילה שימעלו בה. א"ל ר' יהושע לא אם אמרת בשוחט קדשי קדשים בצפון לשם שלמים שאע"פ ששינה את שמם לא שינה את מקומם תאמרו בזו ששינה את שמה ושינה את מקומה. א"ל ר"א הרי השוחט עולת בהמה בדרום לשום אשם תוכיח ששינה

את שמה ושינה את מקומה ומועלין בה אף אתה אל תתמה עליה שאע"פ ששינה את שמה ושינה את מקומה שימעלו בה אמר לו ר' יהושע לא אם אמרת בשוחט עולת בהמה בדרום לשום אשם שאע"פ ששינה את שמה ושינה את מקומה לא שינה את מעשיה ושינה לדבר שמקצתו מעילה תאמר בזו ששינה את שמה ושינה את מקומה שינה את מעשיה ושינה לדבר שאין מקצתו מעילה. חטאת העוף הבאה על הספק מטמא בספק ומטמא אבית הבליעה.

י הנרבע המוקצה והנעבד אתנן ומחיר טומטום ואנדרוגינוס מטמאין בבית הבליעה רא"א טומטום ואנדרוגינוס אין מטמאין בבית הבליעה שכל מקום שנאמר זכר מוציא טומטום ואנדרוגינוס מן הכלל מלק הזר ומלק הפסול מטמאין בבית הבליעה הפיגול והנותר אין מטמא בבית הבליעה מפני שלא היה פסולן בקודש זה הכלל כל שהיה פסולן בקדש [אין] מטמאין בבית הבליעה לא היה פסולן בקודש <אין> מטמאין בבית הבליעה.

פרק ח

א כל הזבחים שנתערבו הן וולדותיהן ותמורותיהן ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי יפה שבהן ממין זה ובדמי יפה שבהן ממין זה ויפסיד המותר מביתו. נתערבו ברובע ובנרבע במוקצה ובנעבד באתנן ומחיר ובכלאים ובטרפה וביוצא דופן ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי יפה שבהן מאותו המין והשאר חולין נתערבו בחולין תמימים יקדישום לשום אותו הזבח. נתערבו בזבחים מת אחד מהן יביא כנגדו ממקום אחר ויתנה עליו. נתערבו הדמים הרי זה לוקח בהן שלש בהמות בין ממקום אחד ובין משלשה מקומות ומחלל דמי חטאת על חטאת ודמי עולה על עולה ודמי שלמים על שלמים ונותנין לבעלים ולא יתנם לבעלים עד שיחללם על כולן.

ב עולה שנתערבה באחד מכל הזבחים ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי יפה שבהן זבח ובדמי יפה שבהן עולה כבר קרב זבחו יביא בדמיו זבח אחר קרבה עולתו יביא בדמה עולה אחרת. חטאת שנתערבה באחת מכל הזבחים ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי יפה שבהן זבח ובדמי יפה שבהן חטאת. כבר קרב זבח יביא בדמיו זבח אחר כבר קרבה חטאתו שניהן ימותו. אשם שנתערב באחד מכל הזבחים ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי יפה שבהן זבח ובדמי יפה שבהן אשם. כבר קרב זבחו יביא בדמו זבח אחר כבר קרב אשמו שניהן יפלו לנדבה. מעות חטאת ומעות אשם שנתערבו אלו באלו לוקח בהן שתי בהמות בין ממקום אחד ובין משני מקומות ומחלל דמי חטאת על

חטאת ודמי אשם על אשם. כבר קרבה חטאתו יוליך לים המלח כבר קרב אשמו יפול לנדבה. תודה שנתערב בתמורתו שניהן יקרבו ויניף הלחם עמהן.

ג תודה שנתערבה באחד מכל הזבחים ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי יפה שבהם זבח ובדמי יפה שבהן תודה. כבר קרבה זבחו יביא בדמיו זבח אחר. כבר קרבה תודה יביא בדמיה תודה אחרת. שלמים שנתערבו באחד מכל הזבחים ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי יפה שבהן זבח ובדמי יפה שבהן שלמים כבר קרבו שלמים יביא בדמיו שלמים אחרים. שלמים שנתערבו בשלמים הבאין מחמת הפסח ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביאו בדמי יפה שבהן שלמים ויאכלו ליום ולילה עד חצות ובדמי יפה שבהן שלמים אחרים ויאכלו לשני ימים ולילה אחת בן עזאי אומר שלמים הבאין מחמת הפסח הרי הן כפסח לכל דבר אלא שהן נאכלין ליום ולילה.

ד בכור שנתערב בפסח שניהן ירעו עד שיסתאבו ויאכלו כבכור ר"ש אומר זה ישחט לשום מה שהוא וזה ישחט לשום מה שהוא שניהם יאכלו כפסח וכמנין של פסח. מעשר שנתערב בפסח שניהם ירעו עד שיסתאבו וימכרו כמעשר ר"ש אומר זה ישחט לשום מה שהוא וזה ישחט לשום מה שהוא ושניהם יאכלו כפסח וכמנוייו של פסח. הבכור והמעשר ר"ש אומר זה לשום מה שהוא וזה ישחט לשום מה שהוא ושניהם יאכלו כאחד מפני שמתן דמם שוה ולא הודו חכמים לר"ש שמביא קדשים לבית הפסול. בד"א בזמן שנתערבו חיין אבל בזמן שנתערבו שחוטין יאכלו כחמור שבהן נתערבו בפסולי המוקדשין או בחולין שנשחטו בעזרה תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה.

ה תודה שנתערבה באיל נזיר שניהם יקרבו ויניף הלחם עמהן. אמר רבי יהודה מודים חכמים לרבי אליעזר באברי הזבחים שנתערבו באברי עולה שיקרבו. מודה רבי אליעזר לחכמים שנתערבו ברובע ובנרבע במוקצה ובנעבד באתנן ובמחיר ובכלאים ובטרפה ויוצא דופן שתעובר צורתן ויצאו לבית השרפה על מה נחלקו על שנתערבו אברי בעל מום בתמימים שרבי אליעזר אומר יקרבו ורואה אני אברי בעל מום בתמימים כאילו הן עצים וחכמים אומרים תעובר צורתן ויצאו לבית השרפה.

ו דם שנתערב במים רואין אותו כאילו הן יין נתערב ביין רואין אותו כאלו הם מים נתערב בדם הבהמה או בדם החיה רואין אותו כאילו הן יין ובמים אם בטלו מראיו פסול ואם לאו כשר. ר"י אומר משום ר"ג אין דם מבטל דם. אין לך שמכפר אלא דם הנפש בלבד שנאמר (ויקרא יי"ז:י"א) כי הדם הוא בנפש יכפר אי זה הוא דם הנפש כל זמן שמקלח ודם התמצית כל שאינו מקלח חתך את הראש בבת אחת קיבל מן הראש פסול מן הגוף כשר נתערב בדם פסולין ישפך לאמה או בדם התמצית. אומר לו שלא יתן

ואם נתן רואין אותו כאילו הוא במים אם בטלו מראיו פסול ואם לאו כשר רבי אליעזר מכשיר בדם התמצית.

ז נתערב ברובע ובנרבע במוקצה ובנעבד באתנן במחיר ובכלאים ובטרפה ויוצא דופן בין כוס בכוס ובין בבלול שנתערבו ישפך לאמה כוס אחד במאה כוסות רבי אליעזר אומר אם קרב כוס אחד יקרבו כל הכוסות וחכמים אומרים אפילו קרבו כולן חוץ מאחד מהן ישפך לאמה א"ר יהודה לא נחלק רבי אליעזר על דם עולה שנתערב בדם זבחים שיקרבו על שנתערב ברובע ובנרבע במוקצה ובנעבד באתנן ובמחיר בין כוס בכוסות ובין בבלול <או שנתערב דם בעל מום בבלול או כוס א' במאה כוסות> ישפך לאמה על מה נחלקו על שנתערב דם בעל מום בתמים שר' אליעזר אומר יקרבו ורואה אני את דם בעל מום בתמים כאילו הן מים וחכ"א ישפך לאמה.

ח הניתנין למטה שנתערבו בניתנין למעלה ר"א אומר ינתנו למעלה וחכ"א ישפכו לאמה נתן למטה ולא נמלך ר' אליעזר אומר יתן למעלה וחכ"א ישפך לאמה והתחתונים עלו לו נתן למעלה ולא נמלך אלו ואלו מודים שיחזור ויתן למטה אלו ואלו <לא> עלו לו.

ט חטאת יחיד שנתערבה זו בזו חטאת ציבור שנתערבה זו בזו חטאת יחיד וציבור שנתערבו זו בזו וכן בתודות וכן בעולות וכן בשלמים נותן ארבע מתנות מכל אחת ואחת ואם נתן ארבע מתנות מכולן יצא במה דברים אמורים בזמן שנתערבו חיין אבל בזמן שנתערבו שחוטין נותן ארבע מתנות מכולן ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא רבי אומר רואין את המתנה שאם תחלק ויש בה מתנה לכל אחת ואחת.

י הניתנין במתנה אחת שנתערבה בניתנין במתנה אחת ינתנו במתנה אחת. מתן ארבע במתן ארבע ינתנו במתן ארבע. מתן ארבע במתנה אחת רבי אליעזר אומר ינתנו מתן ארבע ר' יהושע אומר ינתנו מתנה אחת אמר רבי אליעזר הרי הוא עובר על בל תגרע אמר רבי יהושע הרי הוא עובר על בל תוסיף אמר רבי אליעזר לא נאמר בל תוסיף אלא כשהוא בעצמו ומוסיף אתה עליו כשהוא עם אחרים אמר רבי יהושע לא נאמר בל תגרע אלא כשהוא בעצמו וגורע אתה הימנו כשהוא עם אחרים אמר לו רבי אליעזר עדיין דבר שקול מי מכריע אמר לו רבי יהושע אני אכריע כשאני עושה בידי נמצאתי עובר על לא תעשה והרי הוא בידי כשאני מניחה כמות שהיא נמצאתי עובר לא תעשה ואינה בידי.

יא הניתנין בפנים שנתערבו בניתנין בחוץ ישפך לאמה נתן בחוץ ולא נמלך יחזור ויתן בפנים והחיצונים עלו לו בחוץ בפנים ולא נמלך אלו ואלו <לא> עלו לו בפנים. בחוץ ולא נמלך אלו ואלו <לא> עלו לו חוץ משנתערבו בחטאת מפני שחטאת שנכנס דמה לפנים פסולה ר' אליעזר אומר אף האשם שנאמר כחטאת כאשם.

יב חטאת שקבל דמה בשני כוסות נטמא אחד מהן או שנשפך או שיצא חוץ לקלעים או שנתנו למטה הרי חברו כשר ק"ו <לפנימים> [לחיצונים] שאם <יצא> [נכנס] אחד מהן <לחוץ> [לפנים] לא יהא חברו פסול והדין נותן ומה אם במקום שמחשבה פוסלת בחוץ לא פסל הדם שבחוץ את הדם שבפנים. מקום שאין מחשבה פוסלת בפנים אינו דין שלא יפסול הדם שבפנים את הדם בחוץ ת"ל <הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה> נכנס לפנים כשר יצא לחוץ פסול. בשר הקדש שנכנס לפנים כשר והדין נותן שיהא פסול ומה אם במקום שלא פסל דם שבחוץ את הדם שבפנים נפסל בשר היוצא לשם. מקום שפסל דם שבפנים את הדם שבחוץ אינו דין שנפסל בשר שנכנס לשם ת"ל ובשר בשדה טרפה לא תאכלו וגו'.

יג נכנס לפנים חברו פיגול יצא לחוץ חברו כשר קבל הכהן קבל הכשר קיבל בימינו קיבל בכלי קודש. חברו כשר שזה ראוי ליקרב בפנים קבל הזר קבל הפסול קבל בשמאלו קבל בכלי חול. חברו פסול שאין זה ראוי ליקרב בפנים. פירכסה ליקרב בפנים והחזירה כשרה חטאת העוף שפירכסה לפנים והחזירה כשרה.

יד חטאת שקבל דמה בארבעה כוסות אם נתן מכולן על ארבע קרנות כולן נשפכין ליסוד ואם לא נתן אלא מאחד מהן מתן ארבע הוא נשפך ליסוד והן נשפכין לאמה רבי אלעזר ברבי שמעון אומר אפילו לא נתן אלא מאחד מהן מתן ארבע כולן נשפכין ליסוד זה הוא כללו של דבר כל הנשפך ליסוד דמו טעון כיבוס ומחשבה פוסלת בו משום פגול והמעלה אותו בחוץ חייב. כל הנשפך לאמה אין דמו טעון כיבוס ואין מחשבה פוסלת בו משום פגול והמעלה אותו בחוץ פטור.

פרק ט

א אין בין דברי רבן גמליאל לדברי ר' יהושע אלא הדם והנסכים. הדם כדברי רבן גמליאל זורקו על גבי האישים נסכים נותנו לספלים. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן ועלו לגבי המזבח הרי אלו לא ירדו. כל הזבחים שעלו לגבי המזבח ונמצאו פסולין הרי אלו לא ירדו. העצמות והגידים והקרנים והטלפיים שעלו לגבי המזבח ונמצאו פסולין הרי אלו לא ירדו.

ב אותו ואת בנו שעלו לגבי מזבח ירדו שאין המזבח מקדש אלא את הראוי לו. הרובע והנרבע המוקצה והנעבד והאתנן והמחיר והכלאים והטרפה ויוצא דופן שעלו לגבי מזבח ירדו מפני שלא היו פסולן בקדש זה הכלל שהיה פסולו בקדש הקדש מקבלו לא היה פסולו בקדש אין הקדש מקבלו חוץ מבעל מום שר' שמעון אומר משם רבי עקיבה

בעל מום בעוף כשר ר' חנינא סגן הכהנים אומר דוחה היה אבא את בעלי מומין מליקרב מפני מה אמרו הלן והיוצא והטמא שעלו לא ירדו מפני שהלן כשר בשלמים והיוצא כשר בבמה והטמא כשר בצבור.

ג הקומץ והלבונה מנחת כהנים ומנחת כהן משוח ומנחת נסכים שעלו לגבי מזבח ונמצאו פסולים הרי אלו לא ירדו. אבל קטרת שעלה לגבי המזבח תרד שאין המזבח מקדש אלא את הראוי לו עולה שעלתה לגבי מזבח ונמצאת פסולה יקטירנה על יד העזרה. אברין שלנו בעזרה מעלין אותו כל הלילה. שעל גבי הכבש שבראשו של מזבח מעלין אותם לעולם. כשם שאם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו ואם עלו ירדו הקומץ שנתנו על גבי האישים שיריו מותרין.

ד אימורין שנתנן על גבי האישים הבשר מותר. הפיגול והנותר והטמא שנתן על גבי האישים חייבין עליהם משום פיגול ונותר וטמא עולה שחוטה שעלתה על המזבח או שעלתה חיה ושחטה הרי מפשיט ומנתח ומוריד את הדם וזורקו למטה מוריד את הקרבים ומדיחן במים וחוזר ומעלה אותן ומוריד את העור לכהנים וחוזר ומקטיר את הכל.

ה זבחים שחוטין שעלו לגבי מזבח ה"ז מפשיט ומנתח ומוריד את הדם וזורקו למטה מוריד את הקרבים ומדיחן במים וחוזר ומעלה אותן ומוריד את העור ואת הבשר לבעלים חוזר ומקטיר את השאר העלו חיים מורידן ושוחטן למטה אין לך שמקדיש במזבח החיצון אלא את הראוי לו.

ו כלי הלח מקדשין את הלח ומדת היבש מקדשת את היבש אין כלי הלח מקדשין את היבש ולא מדת היבש מקדשת את הלח אין מקדשת אלא במילואן אין מקדשת אלא מתוכן אין מקדש אלא בפנים נקבו נפגמו נסדקו אם עושין מעין מלאכתן שהיו עושין כשהן שלמים מקדשין ואם לאו אין מקדשין.

פרק י

א כל התדיר מחברו הוא קודם את חברו וכל המקודש מחברו הוא קודם את חברו פר משיח ופר העדה עומדין פר משיח קודם לפר העדה בכל מעשיו הואיל ומשיח מכפר ועדה מתכפרת מוטב שיקדם מכפר למתכפר שנאמר (ויקרא ט"ז:י"ז) וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל. פר הבא על כל המצות קודם לשעירי העדה ושעירי העדה קודמין לשעיר של נשיא ושעיר של נשיא קודם לשעירה של יחיד ושעירה של יחיד קודמת לכבשה של יחיד. תודה קודמת לאיל נזיר מפני שהתודה טעונה ארבעה מיני

לחם ואיל נזיר טעון שני מיני לחם. מעשר קודם את העופות אמר רבי שמעון והלא מעשר קדשים קלים ועופות קדשי קדשים קדמו קדשים קלים לקדשי קדשים אמור מעתה יש במעשר אימורי קדשי קדשים מה שאין כן בעופות.

ב חטאת העוף קודמת לעולת העוף בהקרבה. אף בהפרשה לא יאמר זה לעולתי וזה לחטאתי אלא אומר זה לחטאתי וזה לעולתי. חטאת העוף של יולדת קודמת לכבשה. מנחת האיש קודמת למנחת האשה מנחת חטים קודמת למנחת שעורין מנחה קודמת ליין והיין קודמת לשמן שמן קודם למלח ומלח קודמת לעצים ועצים קודמין לכל דבר.

ג פרים קודמין לאילים ואילים קודמין לכבשים אימתי בזמן שבאו כאחד אבל הבא ראשון קרב ראשון הבא אחרון קרב אחרון. לחם הפנים קודם לשתי הלחם כשהוא מחלק בעצרת אומר הילך מצה הילך חמץ הילך מצה הילך חמץ אבא שאול אומר שתי הלחם קודמות ללחם הפנים כשהוא מחלקן בעצרת אומר הילך מצה הילך חמץ הילך מצה מפני ששתי הלחם חביבות שקודמין זה את זה בהקרבה כך קודמין זה את זה באכילה. קדשי קדשים קודמין לקדשים קלים. הנאכלין ליום אחד קודמין לנאכלין לשני ימים. שלמים של אמש קודמין לחטאת ואשם של יום רבי שמעון אומר חטאת ואשם של יום קודמין לשל אמש.

ד וכולן רשאין כהנים לשנות באכילתן מנחות ללותתן ולהוציא שמנן ולתת לתוכן תבלי חולין ותבלי תרומה דברי ר' שמעון רבי מאיר אומר תבלי חולין ולא תבלי תרומה שלא יביאו לידי פסול ולידי מיעוט אכילה. יין כיוצא בו. אין מבשלין חטאת ואשם עם מורם מתודה ואיל נזיר עם הבכור עם המורם משל שלמים מפני שממעט את אכילתן וזמן אכילתן. ולא שלמים של אמש עם חטאת ואשם של יום מפני שממעט את אכילתן ומקום אכילתן וזמן אכילתן. אבל חטאת ואשם מתבשלין זה עם זה. תודה ואיל נזיר מתבשלין זה עם זה הבכור ומורם משלמים מתבשלים זה עם זה מפני שכולן שוות.

ה אחד חטאות החיצונות ואחד חטאות הפנימיות לכיבוס שנאמר (ויקרא ו׳:י״ח) תורת החטאת תורה אחת לכל החטאות. חטאת העוף אין דמה טעון כיבוס חטאת פסולה אין דמה טעון כיבוס היתה לה שעת הכושר ונפסלה דמה טעון כיבוס דברי ר' יעקב ר' שמעון אומר אע"פ שהיתה שעת הכושר ונפסלה אין דמה טעון כבוס. נתן על הקרן ועל הכבש ועל היסוד אין זקוק לו נתן מידו כשהוא מזה על גבי הקיתון גורדו והוא טהור. נתן על העור עד שלא הופשט אין טעון כבוס משהופשט טעון כבוס דברי ר' יהודה ר' אלעזר אומר אף משהופשט אין טעון כיבוס <דברי ר' יהודה> אלא מקום הדם ודבר הראוי לקבל טומאה וראוי לכיבוס היכן מכבסו בפנים יצא לחוץ נכנס ומכבסו בפנים.

י רבי שמעון אומר קדשים קלים אין טעונים מריקה ושטיפה אבל טעונין הדחה משום נותן טעם. כבשים פסולין אין טעונין מריקה ושטיפה רבי יעקב אומר היה להן שעת הכושר ונפסלו <אין> טעונין מריקה ושטיפה רבי שמעון אומר אע"פ שהיתה להן שעת הכושר ופסולין אין טעונין מריקה ושטיפה אלא הדחה כלי חרש אין טעונין אלא שבירה היכן שוברו בפנים יצא לחוץ נכנס ושוברו בפנים. רבי טרפון אומר בישל בו מתחלת הרגל מבשל בו כל הרגל אחר הרגל <אין> טעון מריקה ושטיפה. אמר רבי נתן לא היה רבי טרפון אומר אלא בקדשים קלים בלבד היכן מורקן ושוטפן בפנים יצא לחוץ מכניסן מורקן ושוטפן בפנים. נטמאו בחוץ מטהרן ומכניסן מורקן ושוטפן בפנים. כיצד מריקתן ושטיפתן במקום אכילתן מריקתן ושטיפתן עד זמן אכילתן מריקתן ושטיפתן. בשל בו קדשי קדשים מורק ושוטף לקדשי קדשים קדשים קלים מורק ושוטף לקדשים קלים קדשי קדשים וקדשים קלים מורק ושוטף לחמור שבהן שטף ולא מרק מרק ולא שטף יאכל כחמור שבהן.

יא חומר בהזאה שאין במריקה ושטיפה ובמריקה ושטיפה שאין בהזאה. שהזאה נוהגת בחטאות הפנימיות ונוהגת לפני זריקת דמים מה שאין כן במריקה ושטיפה חומר במריקה ושטיפה. שהמריקה ושטיפה נוהגים בקדשי קדשים ובקדשים קלים ואם נתבשל במקצת כלי כולו טעון מריקה ושטיפה מה שאין כן בהזאה.

פרק יא

א אין אונן רשאי להביא זבחים כל שבעה אחד זבחים שהן ראויין לבא נדבה ואחד זבחים שאין ראויין לבא נדבה אפילו יין ואפילו עצים ואפילו לבונה שנאמר שלמים רבי שמעון אומר שלמים שהכל שלום בהן מהן למזבח ומהן לכהנים ומהן לבעלים זבחי תודה הרי זה תודה בכל מקום שנא' (תהילים נ׳:כ״ג) זובח תודה יכבדנני ושם דרך אראנו וגו'.

ב כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל דברי ר' מאיר רבי יהודה אומר כל אותו היום רבי שמעון אומר גומר את העבודה שבידו ובא לו אבל כהן הדיוט שעמד ומקריב ומת לו מת מניח את העבודה שבידו ויוצא לפיכך אם זרק את הדם או שהקטיר קטרת כל עבודה שעבד הרי אלו פסולות.

ג כל חטאות שדמן נכנס לפנים אין לכהנים בהן כלום אלא הדם ואימורין למזבח ועור ובשר יצאו לבית השרפה היכן שורפין אותן בבית הדשן הגדול חוץ לירושלים ולצפונה של ירושלים חוץ לג' מחנות ולא היו שורפין אותן שלימין אלא מנתחין אותן ע"י עורן כנתחי עולות.

ד אין הכהנים חולקין בשר כנגד בשר ועופות כנגד עופות בשר כנגד עופות עופות כנגד מנחות מנחות כנגד מנחות שנא' (ויקרא ז׳:י׳) וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו האיש חולק אע"פ בעל מום אין הקטן חולק אע"פ תמים. קטן מאימתי כשר לחלק בקדשי מקדש משיביא שתי שערות אבל אין מקריבין אותו לעבודה עד שנתמלא זקנו רבי אומר אומר אני עד שיהא בן עשרים שנה ומעלה (עזרא ג׳:ח׳) לנצח על מלאכת בית ה'. [ד] עולה כולה לגבוה ועורה לכהנים קדשי קדשים הדם ואימוריו למזבח ובשר ועור לכהנים. קדשים קלים הדם ואימורים למזבח ועור ובשר לבעלים. זה הכלל כל שיש לו בבשר יש לו בעורות כל שאין לו בבשר אין לו בעורות חוץ מן העולה שפירש בה הכתוב (ויקרא ז׳:ח׳) עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה שחטה חוץ לזמנה חוץ למקומה הואיל ולא זכה מזבח בבשרה לא יזכו הכהנים בעורה עולת הקדש אין עורה לכהנים דברי ר' יהודה וחכמים אומרים עורה לכהנים ר' יוסי בר' יהודה מוסיף אף של גרים ושל נשים ועבדים שנא' (שם) עולת איש פרט לאלו אמרו לו והלא כבר נאמר עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה אם כהן למה נאמר עולת איש אלא עולה שעלתה לאיש עורה לכהנים ושלא עלתה לאיש אין עורה לכהנים.

ה שחטו ולא הפשיטו ולא הספיק לזרוק את הדם עד שנטמא הדם. הדם יזרק ועור ובשר אסורין ואם נזרק הדם עור ובשר מותרים. שחטו ולא הפשיטו ולא הספיק לזרוק את הדם עד שנטמא הזבח העור אסור. שחטו והפשיטו ונטמא העור ואח"כ זרק את הדם העור מותר דברי רבי ר' שמעון אומר העור אסור. שחטו ולא הפשיטו זרק את הדם ואח"כ נטמא הזבח העור אסור ר' אלעזר בר' שמעון אומר יפשיט העור <עם> הבשר. שחטו והפשיטו וזרק את הדם ואח"כ נטמא הזבח הכל מודים שהעור מותר. שחטו ולא הפשיטו ולא הספיק לזרוק את הדם עד שיצא הדם או ששחטו והפשיטו ולא הספיק לזרוק את הדם עד שיצא הדם יזרק עור ובשר אסורין ואע"פ שנזרק הדם עור ובשר אסורין.

ו שחטו ולא הפשיטו ולא הספיק לזרוק את הדם עד שיצא הזבח העור אסור. שחטו והפשיטו ויצא הזבח ואח"כ זרק את הדם העור מותר דברי רבי ר' אלעזר בר' שמעון אומר העור אסור. שחטו ולא הפשיטו וזרק את הדם ואח"כ יצא הזבח העור אסור דברי רבי ר' אלעזר בר"ש אומר יפשיט העור עם הבשר. שחטו והפשיטו וזרק את הדם ואח"כ יצא הזבח הכל מודין שהעור מותר שחטו ולא הפשיטו ולא הספיק לזרוק את הדם עד שיצא הדם או ששחטו והפשיטו ולא הספיק לזרוק את הדם עד שלן הדם הדם יזרק עור ובשר אסורין ואע"פ שנזרק הדם עור ובשר אסורין. שחטו ולא הפשיטו ולא הספיק

לזרוק את הדם עד שלן הזבח העור אסור שחטו ולא הפשיטו <ולן הזבח ואח"כ זרק את דמו אסור> דברי רבי ר"א בר"ש אומר יפשיט העור עם הבשר. שחטו והפשיטו וזרק את הדם ואח"כ לן הזבח הכל מודים שהעור מותר. רבי אומר הדם מרצה על העור בפני עצמו כשהוא עם הבשר נולד בו פסול בין לפני זריקת דמים בין לאחר זריקת דמים הרי הוא כיוצא בו ר"א בר"ש אומר אין הדם מרצה על העור בפני עצמו כשהוא עם הבשר נזרק עליו הדם הורצה שעה אחת לפיכך אם נולד לו פסול אפילו לאחר זריקת דמים יפשיט העור עם הבשר.

ז בראשונה היו מכניסין עורות קדשים ללשכת בית הפרוה והיו מחלקין אותן בערבין לכל בית אב שבאותו היום והיו גדולי כהונה באים ונוטלין אותם בזרוע התקינו שיהו מחלקין אותן בערבי שבתות לכל משמר ומשמר ועדיין היו גדולי כהונה באין ונוטלין אותן בזרוע עמדו הבעלים והקדישום לשמים. אבא שאול אומר קורות של שקמה היו ביריחו ובעלי אגרוף נוטלין אותן עמדו והקדישום אמרו לא הקדישו בעלים לשמים אלא קורות שקמה בלבד.

ח פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים בזמן שנשרפין כמצותן נשרפין בבית הדשן ומטמאין בגדים ואם אין נשרפין כמצותן נשרפין בבית הבירה ואין מטמאין בגדים ר' יוסי הגלילי אומר בבית הדשן הגדול היו נשרפין אפילו בתבן אפילו בקש ואפילו בגבבא ואפילו לא הצית את האש אלא ברובה הרי אלו כשרין.

פרק יב

א רבי אומר הפרש בין השוחט בפנים למעלה בחוץ ובין השוחט בחוץ למעלה בחוץ לא שהשוחט בפנים למעלה בחוץ היתה לו שעת הכושר והשוחט בחוץ למעלה בחוץ לא היתה לו שעת הכושר ר' אלעזר בר"ש אומר הפרש בין השוחט בפנים ומעלה בחוץ לשוחט בחוץ ומעלה בחוץ שהשוחט בפנים ומעלה בחוץ הקדש מקבלו השוחט בחוץ ומעלה בחוץ אין הקדש מקבלו. אי אפשר לשוחט אחר שוחט אבל יש מעלה אחר מעלה. שחטו שנים פטורים העלו שנים חייבין העלה וחזר והעלה חייב על כל העלאה והעלאה דברי ר"ש ר' יוסי אומר אין חייב אלא אחת ואין חייב אלא עד שיבנה את המזבח ויסדר המערכה דברי ר' יוסי ר' שמעון אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חייב.

ב עולה ועולת העוף וחלבים הקומץ והלבונה מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים שהקריב מא' מהן כזית בחוץ חייב ר' אלעזר פוטר עד שיקריב את כולו מודה ר' אלעזר שאם הקריב בפנים ושייר מהן כזית והקריבו בחוץ שהוא חייב שכן ראוי ליקרב

לפנים. הקומץ והלבונה שהקריב אחד מהן בחוץ חייב ור"א פוטר עד שיקריב את השני מודה ר' אלעזר שאם הקריב את אחד בפנים ושייר את חבירו בחוץ שהוא חייב שכן ראוי להזות לפנים.

ג שני בזיכי לבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ חייב רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את השני מודה רבי אלעזר שאם הקריב את אחד מהן בפנים ושייר את חברו והקריבו בחוץ שהוא חייב שכן ראוי ליקרב לפנים מודה ר' אלעזר בקומץ מנחת חוטא ולבונה נדבה שהקריבן בחוץ שהוא חייב שכן ראוי ליקרב לפנים.

ד המנסך שלשת לוגין יין בחוץ חייב רבי אלעזר ברבי שמעון אומר עד שלא קדשו בכלי פטור משקדשו בכלי חייב המנסך שלשת לוגין מים בחג בחוץ חייב. בשאר ימות השנה פטור ר' אלעזר אומר אף בחג אם נתמלא לשם חג חייב אם לאו פטור. עולה עולת העוף וחלבים הקומץ והלבונה מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים שהקריב אחת מהן כחצי זית פטור והמנסך פחות משלשת לוגין מים פחות משלשת לוגין יין בחוץ פטור ר' נחמיה אומר שירי הדם חייבין עליהן בחוץ אמר ר' יעקב והלא שירי מצוה הן היאך חייבין על שירי מצוה אמר רבי נחמיה הקטר חלבים יוכיחו שהן שירי מצוה וחייבין עליהן בחוץ אמר לו ר' יעקב אע"פ שהן שירי מצוה תחלת עבודה הן. חטאת העוף הבאה על הספק והקריבה בחוץ חייבין עליה אשם תלוי. אשם תלוי הבא על הספק הקריבו בחוץ חייבין עליו חטאת.

ה עולה שקבל דמה בכוס אחד נתן בפנים וחזר ונתן בחוץ וחזר ונתן בפנים חייב שכולו ראוי לבא בפנים. קבל דמה בשני כוסות נתן שניהם בפנים פטור שניהן בחוץ חייב אחד בפנים ואחד בחוץ פטור אחד בחוץ וא' בפנים <אם> כיפר הפנימי וחייב על מה שבחוץ למה הדבר דומה למפריש תודתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואח"כ נמצאת הראשונה. שחט שתיהן בפנים פטור שתיהן בחוץ חייב אחת בפנים ואחת בחוץ אחת בחוץ ואחת בפנים כיפר בפנים וחייב על מה שבחוץ שחטן והרי דמן מונחין בכוסות נתן שניהם בפנים פטור שניהן בחוץ חייב אחד בפנים ואחד בחוץ פטור אחד בחוץ ואחד בפנים <אם> כיפר הפנימי וחייב.

ו ולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה להקריבן בחוץ פטור שכפרו הבעלים ושעיברה שנתה שאבדה ונמצאת עד שלא כיפרו הבעלים חייב משכיפרו הבעלים פטור. פרים הנשרפים ושעירים הנשרפין שהקריבן בחוץ פטור אותו ואת בנו שהקריבן בחוץ חייב על הראשון ופטור על השני ר' שמעון אומר השני בלא תעשה. עולה ומחוסר זמן בגופה פטור ובבעלים חייב רבי שמעון אומר בגופה בלא תעשה. חטאת ומחוסר זמן

בין בגופה ובין בבעלים פטור ר' שמעון אומר הרי זה בלא תעשה הקומץ והמקבל דמו בחוץ פטור זה הכלל כל שהוא משם עבודה וראוי ליקרב בפנים חייבין עליו בחוץ וכל שאינו משום עבודה ואין ראוי ליקרב בפנים אין חייבין עליו בחוץ ר' אלעזר בר' שמעון אומר אף כל שהוא משום עבודה וראוי ליקרב בפנים עשה חזר כיוצא בו בפנים חייב חוץ מן השוחט.

ז כהן שעבד טמא טבול יום ומחוסר בגדים ומחוסר כפורים ושלא רחוץ ידים ורגלים אין חייב אלא אחת. זר שעבד טמא טבול יום ומחוסר בגדים ומחוסר כפורים ושלא רחוץ ידים ורגלים אין חייב אלא אחת.

ח ואלו הן שבמיתה האוכל טבל וזר שאכל תרומה וכהן טמא שאכל תרומה טהורה וזר וטבול יום מחוסר בגדים ומחוסר כפורים ושלא רחוץ ידים ורגלים ופרועי ראש ושתויי יין ששמשו כולן במיתה. אבל ערל ואונן ויושב הרי אלו באזהרה בעל מום במיתה דברי רבי וחכ"א בלא תעשה הזיד במעילה רבי אומר במיתה וחכ"א בלא תעשה אלו חייבין עליהן מיתה זרק את הדם לפנים ולפני לפנים המוצה בעוף מקטיר על גבי מזבח והמנסך שלשת לוגין מים ושלשת לוגין יין בחוץ הרי אלו חייבין מיתה. אבל הקומץ והמקבל והמהלך קבל הזר קבל הפסול קבל בשמאלו קבל בכלי חול נתן את הניתנין למטה למעלה ואת הניתנין למעלה למטה את הניתנין בפנים בחוץ ואת הניתנין בחוץ בפנים או ששחטן חוץ לזמנן וחוץ למקומן הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן הרי אלו בלא תעשה.

פרק יג

א עד שלא הוקם המשכן היו הבמות מותרות מה הן מקריבין בהמה חיה ועוף גדולים וקטנים זכרים ונקבות תמימים ובעלי מומין טהורין אבל לא טמאין הכל קרב עולה וטעונה הפשט וניתוח העובדי כוכבים בזמן הזה מותרים לעשות כן.

ב עד שלא הוקם המשכן היו הבמות מותרות ועבודה בבכורות משהוקם המשכן היו הבמות אסורות ואין כשרה אלא בכהנים. קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל מחנות ישראל. הנותן ע"ג מזבח בשעת פירוקה או בשעת שגלה הרוח את היריעה לא עשה כלום. בשעת מסעות קדשים נפסלים וטמאים פורשים כל אחד ואחד חוץ למחיצתו.

ג באו לגלגל הותרו הבמות קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל מקום רבי יהודה ורבי שמעון אומרים בכל הרואה איזה הוא הרואה הרואה ואינו

מפסיק. באו לשילה נאסרו הבמות קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל הרואה איזה הוא הרואה הרואה ואינו מפסיק. באו לנוב וגבעון הותרו הבמות קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים וקדשים קלים בכל מקום <מן הקלעים> רבי יהודה ור' שמעון אומרים בכל הרואה איזה הוא הרואה הרואה ואינו מפסיק. ימי אהל מועד שבמדבר ארבעים חסר אחת ושבגלגל ארבע עשרה שנה ושבשילה שלש מאות ושבעים חסר אחת ושבנוב ובגבעון חמשים ושבע בבית עולמים ארבע מאות ועשר לבניינו הראשון ארבע מאות ועשרים לבניינו האחרון.

ד ארבע כללות הורה ר' שמעון בקדשים כל שהקדישן בשעת איסור המעלה אותו בחוץ חייב בעשה וחייב בלא תעשה וחייב בהכרת כל שהקדישו בשעת היתר ושחיטתו בשעת איסור המעלה אותו בחוץ חייב בעשה וחייב בלא תעשה ופטור בהכרת כל שהקדישו בשעת איסור ושחיטתו בשעת היתר חייב בעשה ופטור בל"ת ופטור בהכרת. כל שהקדישו בשעת היתר ושחיטתו בשעת היתר פטור בעשה ופטור בל"ת ופטור בהכרת וקדשים שהקדישו בבמה גדולה יקרבו בבמה קטנה איזה הוא שהקדישו בשעת איסור ושחיטתו בשעת איסור קדשים שהקדישן במשכן יקרבו במשכן בשילה בבית עולמים יקרבו בבית עולמים לפיכך המעלה אותו בחוץ חייב בעשה וחייב בל"ת וחייב בהכרת. איזהו שהקדישו בשעת היתר ושחיטתו בשעת איסור קדשים שהקדישו יקרבו במשכן בגלגל ובאו לשילה יקרבו בשילה. בנוב ובגבעון ובאו לבית <עד שלא הוקם המשכן והוקם המשכן> העולמים יקרבו בבית עולמים לפיכך המעלה אותו בחוץ חייב בעשה וחייב בלא תעשה ופטור בהכרת. איזהו שהקדישו בשעת איסור ושחיטתו בשעת היתר קדשים שהוקדשו במשכן באו לגלגל יקרבו בגלגל. בשילה ובאו לנוב וגבעון יקרבו בנוב וגבעון לפיכך המעלה אותן בחוץ חייב בעשה ופטור בל"ת ופטור בהכרת איזה היא שהקדישו בשעת היתר ושחיטתו בשעת היתר קדשים שהקדישן בגלגל יקרבו בגלגל. בנוב ובגבעון יקרבו בנוב ובגבעון לפיכך המעלה אותן בחוץ פטור ופטור בלא תעשה ופטור בהכרת.

ה הכל כשרין ליקרב בבמה אף הכל ועבדים <משוחררין> כל שנידר ונידב קרב בבמת יחיד כל שאין נידר ונידב אין קרב בבמת יחיד דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אין קרב בבמת יחיד אלא עולה ושלמים בלבד. במת יחיד אין טעון נסכים דברי ר"מ וחכ"א טעונה נסכים ר' יהודה אומר כל שהצבור ויחיד מקריבין באהל מועד שבמדבר מקריבין באהל מועד שבגלגל. אין בין אהל מועד שבמדבר לאהל מועד שבגלגל אלא במדבר אין בו היתר הבמה ושבגלגל יש בו היתר הבמה. במתו שבראש גגו אין יחיד מקריב עליה אלא עולה

ושלמים בלבד וחכ"א כל שהצבור מקריבין באהל מועד שבמדבר מקריבין באהל מועד שבגלגל כאן וכאן אין היחיד מקריב עליה אלא עולה ושלמים בלבד ר' יהודה אומר אף הצבור לא היו מקריבין באהל מועד שבמדבר אלא <במי> שקבוע לו מן התורה בלבד.

ו וכן היה ר' שמעון אומר השוחט את הפסח. <על היחיד> והעלהו <בחוץ> בשעת איסור הבמה אסור בשעת היתר הבמה מותר שנא' (דברים ט"ז:ה') לא תוכל לזבוח את הפסח יכול אף בשאר ימות השנה ת"ל (שם) באחד שעריך בשעה שישראל מתכנסין במקום א' הוי אומר בשעת הרגל.

ז אלו דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה קרן וכבש ויסוד בבמה גדולה אין קרן וכבש ויסוד בבמה קטנה כיור וכנו בבמה גדולה אין כיור וכנו בבמה קטנה חזה ושוק לכהנים בבמה גדולה חזה ושוק לבעלים בבמה קטנה עור עולה לכהנים בבמה גדולה עור עולה לבעלים בבמה קטנה חוץ למקומו בבמה גדולה אין חוץ למקומו בבמה קטנה.

ח אלו דברים ששוה במה גדולה לבמה קטנה שחיטה בבמה גדולה שחיטה בבמה קטנה הפשט וניתוח בבמה גדולה הפשט וניתוח בבמה קטנה דם מתיר מכשיר ומפגל בבמה גדולה דם מכשיר בבמה קטנה מום פוסל בבמה גדולה מום פוסל בבמה קטנה חוץ לזמנו בבמה גדולה חוץ לזמנו בבמה קטנה. אי זו היא במה גדולה בשעת היתר הבמה אהל מועד נטוי כדרכו אין הארון נתון שם אי זו היא במה קטנה בשעת היתר הבמה עושה אדם במה על פתח חצרו ועל פתח גינתו מקריב עליה הוא ובנו בתו ועבדו ושפחתו.

ט אי זו היא מנוחה זו שילה ונחלה זו ירושלים שנאמר (דברים י"ב:ט') כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה ואומר (ירמיהו י"ב:ח') העיט צבוע נחלתי לי ואומר (שם) היתה לי נחלתי כאריה ביער דברי רבי יהודה ר"ש אומר נחלה זו שילה מנוחה זו ירושלים שנאמר (תהילים קל"ב:י"ד) כי בחר ה' בציון וגו' זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אויתיה.